

آزمون تجربی اهمیت افشای اختیاری اطلاعات غیر مالی بر کیفیت حسابداری

سید مجید رئوفی

دانشجوی دکتری حسابداری، گروه حسابداری، واحد قزوین، دانشگاه آزاد اسلامی، قزوین، ایران.
Raofimajid@gmail.com

محمد رضا وطن پرست

استادیار گروه حسابداری، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران. (نویسنده مسئول).
Vatanparast@alumni.ut.ac.ir.

کیهان آزادی

استادیار گروه حسابداری، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران.
Ka.cpa2012@yahoo.com

فاضل محمدی نوده

استادیار گروه مدیریت، واحد لاهیجان، دانشگاه آزاد اسلامی، لاهیجان، ایران.
Mnfazel2@gmail.com

مهدی مشکی میاوقی

دانشیار گروه حسابداری (مالی)، دانشگاه پیام نور، رشت، ایران.
Mhd.meshki@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۹۸/۱۲/۲۰ تاریخ پذیرش: ۹۹/۰۵/۱۲

چکیده

جهانی شدن، تکامل تکنولوژی و گذر به سمت اقتصاد دانش، سودمندی اطلاعات غیر مالی را در قضاوت درباره ارزش شرکت علاوه بر اطلاعات مالی، افزایش می‌دهد. از آنجا که افشای اختیاری اطلاعات غیر مالی منجر به هزینه های اختصاصی می شود، سنجش سودمندی افشای اطلاعات مهم است. لذا هدف پژوهش حاضر آزمون تجربی اهمیت افشای اختیاری اطلاعات غیر مالی بر کیفیت حسابداری است. برای دستیابی به هدف پژوهش، داده های ۸۷ شرکت نمونه، در بازه زمانی ۸ ساله از ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۷ جمع آوری شد و به شیوه تحلیل توصیفی - همبستگی با اجرای آزمون رگرسیون چندگانه تجزیه و تحلیل شدند. برای سنجش کیفیت حسابداری از مدل کوتاری و همکاران (۲۰۰۵) و برای سنجش افشای اختیاری اطلاعات غیر مالی به روش تحلیل محتوا اندازه گیری شده است. نتایج نشان داد که افشای اختیاری اطلاعات غیر مالی گذشته نگر بر کیفیت حسابداری رابطه معناداری دارد؛ اما افشای اختیاری اطلاعات غیر مالی آینده نگر بر کیفیت حسابداری رابطه معناداری ندارد. به طور کلی نتایج پژوهش بیانگر سودمندی و اهمیت افشای اختیاری اطلاعات غیر مالی بر افزایش کیفیت حسابداری است.

واژه‌های کلیدی: افشای اختیاری اطلاعات غیر مالی گذشته نگر، افشای اختیاری اطلاعات غیر مالی آینده نگر، کیفیت حسابداری.

۱- مقدمه

اطلاعات منتشر شده در گزارش سالانه را می توان به اطلاعات گذشته و اطلاعات آتی تقسیم نمود. افشای اطلاعات گذشته به نتایج مالی مربوط به گذشته اشاره دارد و افشای اطلاعات آتی شامل برنامه های حال و برآوردهای آینده است. افشای اطلاعات می تواند شامل اطلاعات غیرمالی نیز باشد. به عبارت دیگر افشای اطلاعات غیرمالی شکلی از افشای اختیاری است که به معنای توضیح اطلاعاتی فراتر از محدوده ای است که بیش از این در سیستم مالی موجود بوده است (سدیدی و همکاران، ۵۷، ۱۳۹۴).

افشا اطلاعات غیر مالی در گزارش های شرکت به شفافیت اطلاعات کمک زیادی می کند. لذا از اهمیت زیادی در بازارهای اقتصادی سراسر جهان برخوردار است (لو و ابایسکرا ۲۰۱۴، ۴۲۶؛ مارون، ۲۰۱۷، ۳۲۹). همچنین تعداد رو به رشدی از شرکت ها اطلاعاتی را منتشر می کنند که نشان دهنده تأثیر فعالیت های آنها بر محیط زیست، حاکمیت شرکتی، جامعه و حقوق بشر است. بدین ترتیب افزایش دید اطلاعات غیر مالی، باعث افزایش آگاهی از اهمیت این گزارش ها در انعکاس شیوه های سازمانی شده است. افشای گزارش های غیرمالی اقدام راهبردی است که اساساً ارتباطات شرکت ها را با ذی نفعان شان بهبود می بخشد (فونسکا، ۲۰۱۰، ۳۵۵؛ میشکا و همکاران، ۲۰۱۳، ۵۵۰).

افشای اطلاعات غیرمالی عبارت است از ارائه هرگونه اطلاعات کمی و کیفی غیر مالی که از طریق یادداشت-های توضیحی همراه صورت های مالی و گزارش هیات مدیره انتشار می یابد. ادبیات جدید، استفاده از اطلاعات غیرمالی را به عنوان ابزاری برای جبران ضعف اطلاعات مالی تأکید و پیشنهاد می کند که اطلاعات غیرمالی باید در کنار اطلاعات مالی استفاده شود. در نتیجه این اطلاعات می توانند نقش آگاهی دهنده و راهبری را در تصمیم گیری های جاری ایفا کنند، بدون آنکه هزینه های اضافی به شرکت تحمیل کنند.

یاتریدیس و آلک ساکیس (۲۰۱۲) افشاء اطلاعات غیرمالی در مورد استراتژی شرکت، مسائل رقابتی، فعالیت های تولیدی، استراتژی های بازاریابی و مسائل مربوط به سرمایه انسانی باعث جذب سرمایه گذاران می شود و به طور موثری به بهبود وضعیت مالی و چهره مدیریتی شرکت کمک می کند (فیضی، پور آقاجان سرحمامی و نسل موسوی، ۱۹۰، ۱۳۹۸). از طرفی با توجه به استانداردهای حسابرسی (بیانیه استانداردهای حسابرسی شماره ۵۶ و استاندارد بین المللی حسابرسی شماره ۳۱۵)، حسابرسان موظفند در مرحله برنامه ریزی حسابرسی، روش های تحلیلی را انجام دهند تا محیط

کسب و کار را درک کنند. بیانیه استانداردهای حسابرسی شماره ۵۶ اظهار داشت که رویه های تحلیلی مستلزم بررسی داده ها و اطلاعات مالی و غیر مالی است (انجمن حسابداری رسمی آمریکا، ۱۹۸۸). حسابرسان معمولاً با درک اینکه چگونه محیط اقتصادی بر صورت های مالی صاحبکار تأثیر می گذارد، انتظارات در مورد وضعیت مالی صاحبکار را توسعه می دهند. داده ها و اطلاعات غیر مالی می تواند برای کمک به حسابرسان در درک حرفه صاحبکار با مراجعه به محرک های عملکرد اقتصادی صاحبکار مورد استفاده قرار گیرند.

در ادبیات پیشین چنین استدلال شده است که در نظر گرفتن داده ها و اطلاعات غیر مالی در رابطه با داده ها و اطلاعات مالی ممکن است به حسابرسان در ارزیابی ریسک اظهارنظر نادرست و در نتیجه به افزایش کیفیت حسابرسی کمک کند (برازل و زیمبلمن، ۲۰۰۹، ۱۱۳۵). استفاده از داده ها و اطلاعات غیر مالی در ارتباط با داده ها و اطلاعات مالی، به حسابرسان کمک می کند تا سیگنال های گزارشگری تقلب مالی را کشف کنند و پنهان کردن تقلب برای مدیریت صاحبکار را دشوار کند (برازل، جونز و پرویت، ۱۳۱، ۲۰۱۴). با توجه به مطالب بیان شده، این سؤال مطرح می شود که آیا بین افشای اختیاری اطلاعات غیرمالی و کیفیت حسابرسی رابطه ای وجود دارد؟

۲- مبانی نظری پژوهش

با توجه به افزایش پیچیدگی مقررات، مفاهیم تجاری، استراتژی های شرکت، عملیات و یادداشت های توضیحی به جزء لاینفک در صورت های مالی بدل شده است. این امر باعث شده است که افشای اطلاعات شرکت ها یکی از مهمترین ویژگی های گزارشگری مالی باشد، زیرا این امر به دستیابی هدف از برقراری ارتباط اطلاعات مالی و غیر مالی به تصمیم گیرندگان کمک می کند (اکمن، ۲۰۱۱).

کیفیت گزارشگری مالی، ویژگی مهم گزارش های مالی است. اعتماد سرمایه گذاران نسبت به اعتبار گزارش-های مالی و اینکه آیا حقیقت در مورد عملکرد شرکت ارائه می شود، روی درک و تصمیمات سرمایه گذاری آنها تأثیر می گذارد. کیفیت حسابرسی موضوع مهمی است، زیرا حسابرسان نقش واسطه ای بین سرمایه-گذاران و هیات مدیره ایفا می کنند. حسابرسی که واجد صلاحیت، شایستگی و استقلال است، بدون اینکه تحت تأثیر فرصت طلبی مدیریت قرار بگیرد، قادر به کشف و افشای عناصر تقلب در صورت های مالی خواهد بود (احمدی و بوری، ۵۹، ۲۰۱۹).

تقویت اعتماد سهامداران به صداقت مدیریت شود. بنابراین این موضوع نه تنها می تواند باعث افزایش درک سرمایه- گذاران از کیفیت گزارشگری مالی شود، بلکه می تواند کیفیت گزارشگری و کیفیت حسابرسی را نیز بهبود بخشد.

شرکت ها ممکن است در صورت های مالی و یادداشت های همراه صورت های مالی، بحث و تحلیل مدیریت و سایر گزارش های حقوقی، افشای مالی و غیر مالی ارائه دهند و حتی ممکن است تصمیم بگیرند که اطلاعات را در گزارش پیش بینی های مدیریت افشا کنند (شیری، صالحی و رادبان، ۵۱، ۲۰۱۶). در این صورت روشهای تکمیلی گزارشگری مالی برای بهبود درک سرمایه گذاران و اعتماد به گزارش های مالی ضروری است.

از طرفی ضرورت استفاده از اطلاعات غیر مالی در کمک به کشف تحریف های با اهمیت این است که تعدادی از اطلاعات غیر مالی با عملکرد مالی واقعی همبسته می باشند. اغلب چنین همبستگی هایی مبین وجود الگوهایی بین اطلاعات غیرمالی و مالی هستند. در نتیجه، وقتی اطلاعات صورت های مالی با انجام تقلب تحریف می شوند، الگوی بین اطلاعات صورت های مالی و اطلاعات غیرمالی هم تغییر می یابد؛ مگر اینکه اطلاعات غیرمالی هم در پی آن تغییر یابند. مخفی کردن تحریف های موجود در اطلاعات غیر مالی، بسیار سخت است و از طرفی، اطلاعات غیر مالی می تواند به حسابرس در فهم کسب و کار صاحبکار کمک کند (برازل و زیملمن، ۱۱۳۵، ۲۰۰۹). بنابراین می توان گفت که توجه حسابرسان به داده ها و اطلاعات غیر مالی ممکن است منجر به بهبود نسبی ارزیابی ریسک حسابرسی و افزایش کیفیت حسابرسی شود.

برازل و زیملمن (۲۰۰۹) به سه دلیل پنهان سازی تحریف های رخ داده در اطلاعات غیر مالی سخت خواهد بود:

اول اینکه کنترل های مالی می تواند به وسیله مدیریت تحریف شود درحالی که به وسیله منابع داخلی تهیه می شود؛ اما برخی از اطلاعات غیرمالی (برای نمونه، رتبه بندی رضایت مشتری) به وسیله منابع مستقل تولید و گزارش می شوند.

دوم اینکه رسیدگی بسیاری از اطلاعات غیرمالی (برای نمونه، تعداد ساختمان، تأسیسات و تعداد کارکنان) برای حسابرسان آسان است؛ در حالی که رسیدگی به بسیاری از نتایج مالی (از قبیل برآورد ذخیره مطالبات مشکوک الوصول)، سخت است.

سوم اینکه اگر مدیریت با تحریف اطلاعات غیرمالی، کوششی در جهت پنهان سازی تقلب نماید، باید پای افراد

استاندارد حسابرسی شماره ۹۹ بیانیه ای برای حسابرسان در اجرای مسئولیت برنامه ریزی و انجام حسابرسی برای کسب اطمینان منطقی درباره اینکه آیا صورت های مالی فارغ از هرگونه تحریف با اهمیت، ناشی از تقلب یا اشتباه است، ارائه می دهد. اگر چه این بیانیه عمدتاً در مورد تعریف تقلب و خصوصیات آن است اما در استاندارد آمده است که حسابرس باید از هر دو اطلاعات مالی و غیرمالی برای ارزیابی ریسک در طول مرحله برنامه ریزی استفاده کند و در هنگام تعیین اینکه آیا صورت های مالی عاری از هرگونه تقلب و اشتباه است، مورد توجه قرار دهد.

هیئت نظارت بر حسابداری شرکت های سهامی عام، پتانسیل اطلاعات غیر مالی را جهت ارائه معیارهای مستقل برای ارزیابی اعتبار داده های صورت های مالی مورد بحث قرار دادند و نتیجه گرفتند که روش های تحلیلی، تنها داده های صورت های مالی را مورد استفاده قرار می دهد و احتمالاً برای شناسایی تقلب بی اثر است زیرا مدیریت می تواند با انجام ثبت های صوری، الگوی مورد انتظار را ایجاد کند (هیئت نظارت بر حسابداری شرکت های عام، ۲۰۰۴).

نظریه های متعددی درمورد اهمیت افشاء وجود دارد. برای مثال نظریه علامت دهی، اسپنس (۱۹۷۳) بدین شکل مطرح شد که شرکت ها را می توان با توجه به افشاء گزارش های مالی و غیر مالی، براساس ابعادی چون؛ کیفیت و عملکرد طبقه بندی کرد. هرچه قدر افشاء اطلاعات بیشتر باشد، عدم تقارن اطلاعات بین شرکت و سرمایه گذاران فعلی و آینده را کاهش می- دهد و به احتمال زیاد منجر به بهبود درک سرمایه گذاران از کیفیت گزارش های مالی می شود.

علاوه بر آن نظریه بنگاه سوجانن (۱۹۵۴) و نظریه شخصیت پتن (۱۹۶۲) هر دو بر مسئولیت اجتماعی شرکت تاکید دارند، زیرا تصمیم هایی از این دست، احتمالاً بر اکثر ذی نفعان و نهادهای نظارتی تأثیر می گذارد. بنابراین شرکت ها باید افشاء های قابل اعتماد و کاملی ارائه کنند تا رضایت سرمایه گذاران را در بر داشته باشد. تئوری دیگری که اهمیت افشای اطلاعات را تأمین می کند، تئوری نمایندگی است (جنسن و مکلینگ، ۱۹۷۶). مارستون و پاولی (۲۰۰۴) مطابق نظریه نمایندگی، جدایی مالک و مدیر ممکن است منبع درگیری بین مدیران و سهامداران باشد. در چنین مواردی، مدیران ممکن است در درجه اول نگران حفظ منافع خود بر خلاف منافع سهامداران باشند و احتمالاً منجر به هزینه های نمایندگی، کاهش ارزش شرکت و هزینه های نظارت بر مدیریت شوند. آلی (۲۰۱۰)، افشای گزارش های حسابداری ممکن است روشی مؤثر برای کاهش هزینه های نمایندگی و

بیشتری را (برای نمونه، کارکنان منابع انسانی) به این پنهان سازی باز کند (رحیمیان و طباطبائی پوده، ۸۲، ۱۳۹۲).

توجه به اطلاعات غیرمالی به همراه نتایج مالی می تواند از برخی جنبه ها به حسابرسان در شناسایی صورت های مالی متقلبانه کمک کند.

چوهان و کومار (۲۰۱۹) در پژوهشی به بررسی ارتباط ارزشی افشای اطلاعات غیرمالی پرداختند. نتایج نشان داد که افشای اطلاعات غیرمالی برای شرکت هایی که با مشکلات اطلاعاتی مواجهند، مفید است. همچنین اثر افشای مربوط به اطلاعات غیرمالی در سرمایه گذاران داخلی کم تر است.

آلوردات (۲۰۱۹) در پژوهشی به بررسی کیفیت افشاء و تأثیر آن بر کیفیت گزارشگری مالی، کیفیت حسابرسی و برداشت سرمایه گذاران از کیفیت گزارشگری مالی پرداختند. نتایج نشان داد که قانون ساربنز اکسلی (۲۰۰۲) به میزان قابل توجهی آگاهی مدیران را از اهمیت افشای اطلاعات حسابداری افزایش داده است. به طور کلی، اکثر مطالعاتی که مورد بررسی قرار گرفته اند، وجود همبستگی مثبتی بین چهار متغیر فوق مشخص کرده اند. بر این اساس یافته ها بر این باورند که ممکن است این متغیرها به صورت وابسته طبقه بندی شوند، زیرا آنها مکمل یکدیگر هستند.

عوادالله و السید (۲۰۱۸) در پژوهشی به بررسی استفاده حسابرسان از اطلاعات غیر مالی در هنگام ارزیابی ریسک اظهار نظر نادرست در ارتباط با حسابرسی پرداختند. نتایج نشان داد که حسابرسان هنگام ارزیابی ریسک اظهارنظر نادرست در حسابرسی می توانند از داده ها و اطلاعات غیر مالی استفاده می کنند. با این حال به نظر می رسد که حسابرسان ترجیح می دهند به اطلاعات صورت مالی بیشتر از اطلاعات غیرمالی در هنگام توسعه انتظارات در مورد تراز حساب در طول حسابرسی وابسته باشند. علاوه بر این، مطالعه حاضر نشان داد که حسابرسان هنگام جستجو برای توضیحات مربوط به روندهای غیر منتظره در صورت های مالی صاحبکار، بیشتر از سایر منابع اطلاعاتی متکی به جستجوهای کارکنان حسابرسی هستند.

لیو و همکاران (۲۰۱۸)؛ در پژوهشی به بررسی گزارش های مالی حسابرسی شده و افشای اختیاری پرداختند. نتایج آنها نشان داد که رابطه بین گزارش های مالی حسابرسی شده و پیش بینی مدیریت سود برای شرکت های کشورهای که دارای توسعه سرمایه نسبتاً قوی تر و یا دارای سطوح بالاتر حمایت از سرمایه گذار هستند ضعیف تر است و این امر نشان می دهد گزارش های مالی حسابرسی شده نقش مکمل مهمتری را در افشای داوطلبانه در کشورهای با شرکت های

کمتر توسعه یافته ایفا می کند. به طور کلی یافته ها نشان می دهد که تعهد سطح شرکت به گزارش های مالی حسابرسی شده بهتر و قدرت ویژگی های شرکت ها در سطح کشور نقش تعیین کننده ای در تصمیم گیری های افشای داوطلبانه شرکت ها ایفا می کند.

خانی زلان (۲۰۱۴) در پژوهشی به بررسی کیفیت افشای اختیاری بر اظهارنظر و حق الزحمه حسابرس مستقل پرداختند. نتایج نشان داد بین کیفیت افشای اختیاری، اظهارنظر و حق الزحمه حسابرسان مستقل هیچ رابطه معناداری وجود ندارد.

فیضی، پورآقاجان سرحمامی و نسل موسوی (۱۳۹۸) در پژوهشی به بررسی تأثیر افشای داوطلبانه اطلاعات غیرمالی و عملکرد پایداری بر بهبود کیفیت حسابرسی پرداختند. نتایج نشان داد که افشای داوطلبانه اطلاعات غیرمالی و ابعاد آن موجب تقویت عملکرد پایداری و بهبود کیفیت حسابرسی شرکت می گردد.

قربانی، حسینی غنچه و محمدیار (۱۳۹۶) در پژوهشی به بررسی تأثیر افشای اطلاعات استراتژیک، غیرمالی و مالی بر مدیریت سود پرداختند. نتایج نشان داد که افشای اطلاعات استراتژیک، غیرمالی و مالی اثر معناداری بر مدیریت سود دارد. بدین ترتیب که افزایش افشای اطلاعات مالی منجر به کاهش مدیریت سود شده است در حالی که با افزایش افشای اطلاعات استراتژیک و غیرمالی مدیریت سود نیز افزایش یافته است. نتایج حاصل در بعد افشای اطلاعات مالی مطابق با یافته های جو و کیم (۲۰۰۷) و ریاحی و عرب (۲۰۱۱) می باشد.

کمالیان، عبادی و حیدری خورمیزی (۱۳۹۴) در پژوهشی به بررسی تأثیر متغیرهای مالی و غیرمالی بر کیفیت افشاء پرداختند. نتایج نشان داد که متغیرهای مالی بر کیفیت افشاء تأثیر معناداری دارد و متغیرهای غیرمالی بر کیفیت افشاء بی تأثیر می باشد.

باتوجه به آنچه بیان شد، فرضیه های پژوهش به شرح زیر مطرح می شود:

- ۱) افشای اختیاری اطلاعات غیرمالی با رویکرد گذشته نگر بر کیفیت حسابرسی تأثیر معناداری دارد.
- ۲) افشای اختیاری اطلاعات غیرمالی با رویکرد آینده نگر بر کیفیت حسابرسی تأثیر معناداری دارد.

۳- روش شناسی پژوهش

داده های این پژوهش از صورت های مالی حسابرسی شده و گزارش فعالیت های هیئت مدیره شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و پایگاه های اینترنتی مانند

حساس یگانه و بزرگ، ۹۱، ۱۳۹۴؛ فیضی، پورآقاجان سرحمامی و نسل موسوی، ۱۹۰، ۱۳۹۸).

۴-۱-۲- متغیر مستقل افشای غیرمالی آینده نگرانه
 متغیری کیفی، با استفاده از گزارش فعالیت هیئت مدیره، به صورت رتبه ای (صفر و یک) محاسبه شده است. در نهایت در صورتی که زیر مجموعه هر یک از اطلاعات (شدت رقابت در صنعت، اطلاعات محیط بیرونی و روند عملیاتی شرکت) حداقل سه رتبه ی یک داشته باشد، عدد آن مجموعه یک و در غیر این صورت عدد آن صفر می باشد. بعد از رتبه دادن به هر کدام از مجموعه ها، هر سه مجموعه یکجا محاسبه شده و اگر حداقل دو رتبه یک داشته باشند عدد یک و در غیر این صورت عدد صفر در نظر گرفته شده است. (حساس یگانه و بزرگ، ۹۱، ۱۳۹۴؛ فیضی، پورآقاجان سرحمامی و نسل موسوی، ۱۹۰، ۱۳۹۸).

۴-۲- متغیر وابسته - کیفیت حسابرسی

$$\frac{TACC_{i,t}}{A_{t-1}} = \beta_0 \left(\frac{1}{A_{t-1}} \right) + \beta_1 \left(\frac{\Delta REV_t - \Delta REC_t}{A_{t-1}} \right) + \beta_2 \left(\frac{PPE_{i,t}}{A_{t-1}} \right) + \beta_3 ROA_{i,t-1} + \varepsilon_{i,t}$$

AQ: اقلام تعهدی غیر عادی براساس مدل کوتاری و همکاران (۲۰۰۵) محاسبه شد. باقیمانده مدل فوق بعنوان اقلام تعهدی غیر عادی در نظر گرفته شد.

$A_{i,t-1}$ = جمع دارایی های شرکت i در دوره $t-1$

TACC: کل اقلام تعهدی بر اساس کسر خالص جریان نقدی عملیاتی از سود وزیان عملیاتی محاسبه شد.

ΔREV : رشد فروش نسبت به سال قبل

ΔREC : رشد حساب های دریافتی نسبت به سال قبل

PPE: ناخالص اموال، ماشین آلات و تجهیزات

ROA: نسبت سود قبل از کسر بهره و مالیات به کل دارایی ها

$$|DA| = |STD|(\varepsilon_{i,t})$$

اقلام تعهدی غیرعادی طبق مدل بالا جمع آوری و سپس صنعت به صنعت جدا گردید و هرکدام جدا آزمون گردید. نتایج بدست آمده (باقیمانده خطاهای مدل هرصنعت) به نرم افزار اکسل انتقال داده شد و برای سادگی انحراف معیار سه سال اخیر (شامل سال جاری و دو سال قبل) در نظر گرفته شد.

تارنمای کدال و پایگاه رسمی بورس استخراج شده است. جهت تعیین نمونه آماری پژوهش محدودیت هایی بدین شرح اعمال شد:

- ۱) دوره مالی آنها منتهی به پایان اسفند هر سال باشد.
- ۲) سال مالی در طی دوره های مورد نظر تغییری نداشته باشد.
- ۳) سهام شرکت حداقل شش ماه در سال مورد معامله قرار گرفته باشد.
- ۴) جزء شرکت های سرمایه گذاری، واسطه گری و مالی نباشد.
- ۵) اطلاعات مورد نیاز برای انجام این تحقیق در دوره زمانی مورد بررسی در دسترس باشد.

در نهایت اطلاعات مالی مربوط به ۸۷ شرکت به طور نمونه در دوره زمانی ۸ ساله از سال های ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۷ با اعمال محدودیت های فوق بعنوان نمونه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

۴- مدل ها و متغیرهای پژوهش

برای آزمون فرضیه های تحقیق، پس از غربالگری و انتخاب نمونه از جامعه شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار و جمع آوری اطلاعات متغیرهای معرفی شده در تعریف عملیاتی متغیرها به شرح زیر اقدام شد:

مدل رگرسیونی فرضیه اول:

$$AQ_{it} = \beta_0 + \beta_1 VPD_{it} + \beta_2 Size_{it} + \beta_3 LEV_{it} + \beta_4 MTB_{it} + \varepsilon_{it}$$

مدل رگرسیونی فرضیه دوم:

$$AQ_{it} = \beta_0 + \beta_1 VFD_{it} + \beta_2 Size_{it} + \beta_3 LEV_{it} + \beta_4 MTB_{it} + \varepsilon_{it}$$

۴-۱- متغیرهای مستقل

۴-۱-۱- افشای غیرمالی گذشته نگرانه

متغیری کیفی، با استفاده از گزارش فعالیت هیئت مدیره، به صورت رتبه ای (صفر و یک) محاسبه شده است.

در نهایت در صورتی که زیر مجموعه هر یک از اطلاعات (اطلاعات محیط داخلی، اطلاعات وضعیت تولید، اطلاعات در مورد وضعیت مشتریان) حداقل سه رتبه یک داشته باشد، عدد آن مجموعه یک و در غیر آن صورت عدد آن صفر می باشد. بعد از رتبه دادن به هر کدام از مجموعه ها، هر سه مجموعه یکجا محاسبه شده و اگر حداقل دو رتبه یک داشته باشند عدد یک و در غیر این صورت عدد صفر در نظر گرفته شده است)

۳-۴- متغیرهای کنترلی

۱-۳-۴- **اهرم مالی:** کل بدهی ها تقسیم بر کل دارایی ها
 ۲-۳-۴- **اندازه شرکت:** لگاریتم ارزش دفتری کل دارایی ها
 ۳-۳-۴- **ارزش بازار سهام به ارزش دفتری ح.ص.س:** نسبت ارزش بازار حقوق صاحبان سهام به ارزش دفتری حقوق صاحبان سهام

۵- یافته های پژوهش

۱-۵- آمار توصیفی

جدول (۱) و (۲) ، آمار توصیفی شرکت های موجود در نمونه را ارائه می نماید. با توجه به مجازی بودن افشای اختیاری اطلاعات غیر مالی گذشته نگر و آینده نگر به ترتیب میانگین آنها مقدار ۰/۳۱۰ و ۰/۶۶۴ می توان دریافت که در

بین شرکت های نمونه پژوهش بیشتر به انتشار اطلاعات غیر مالی آینده نگر تمایل داشته و افشای آن در سطح بالاتری قرار دارد. این موضوع بیانگر تمایل رو به رشد ناشران در سال های آتی بر رشد افشاء اختیاری اطلاعات غیرمالی و ارزش اطلاع رسانی آن از نگاه ناشران است. از آنجا که تحلیلگران از اطلاعات غیرمالی برای برآورد عملکرد آینده و ارزش اقتصادی استفاده می کنند. بنابراین شرکت هایی که مقدار بیشتری از اطلاعات غیر مالی را افشاء می کنند به تحلیلگران مالی اجازه می دهند تخمین های دقیق تری از سود را گزارش کنند و پیش بینی سود را با پراکندگی کمتری ارائه دهند. میانگین کیفیت حسابرسی با مقدار ۰/۱۰۷ نشان می دهد که به طور متوسط ۱۰٪ گزارش های حسابرسی دارای کیفیت بالای حسابرسی بوده است.

جدول (۱) : تحلیل توصیفی مقادیر مربوط به متغیرهای مجازی

متغیر	مقادیر مجازی	فراوانی	درصد فراوانی	متغیر	مقادیر مجازی	فراوانی	درصد فراوانی
اطلاعات غیرمالی از منظر محیط داخلی	۰	۴۳۹	۰/۶۳۱	افشای اختیاری اطلاعات غیرمالی (گذشته نگر)	۰	۴۸۰	۰/۶۹۰
	۱	۲۵۷	۰/۳۶۹	۱	۲۱۶	۰/۳۱۰	
اطلاعات غیرمالی از منظر وضعیت تولید	۰	۲۱۹	۰/۳۱۵	افشای اختیاری اطلاعات غیرمالی (آینده نگر)	۰	۲۳۴	۰/۳۳۶
	۱	۴۷۷	۰/۶۸۵	۱	۴۶۲	۰/۶۶۴	
اطلاعات غیرمالی از منظر وضعیت مشتریان	۰	۶۲۹	۰/۹۰۴	اطلاعات غیرمالی از منظر محیط بیرونی	۰	۱۳۶	۰/۱۹۵
	۱	۶۷	۰/۰۹۶	۱	۵۶۰	۰/۸۰۵	
اطلاعات غیرمالی از منظر شدت رقابت در صنعت	۰	۱۸۹	۰/۲۷۲	اطلاعات مالی از منظر روند عملیات شرکت	۰	۴۹۷	۰/۷۱۴
	۱	۵۰۷	۰/۷۲۸	۱	۱۹۹	۰/۲۸۶	

تعداد مشاهدات: ۶۹۶

جدول (۲): آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

نام متغیر	نماد متغیر	میانگین	انحراف معیار	کشدگی	چولگی	کمینه	بیشینه
کیفیت حسابرسی	AQ	۰/۱۰۷	۰/۱۰۵	۷/۹۵۰	۲/۰۲۷	۰/۰۰۷	۰/۸۲۴
اهرم مالی	LEV	۰/۵۹۷	۰/۲۲۴	۳/۸۲۲	۰/۲۲۲	۰/۰۸۲	۱/۶۴۸
نسبت ارزش بازار سهام به مجموع ح.ص.س	MTB	۲/۴۲۴	۱/۸۷۱	۶/۷۹۷	۲/۹۱۲	۰/۰۱۸	۱۷/۴۳۴
اندازه شرکت	SIZE	۲۷/۸۴۴	۱/۵۹۰	۳/۸۴۷	۰/۶۱۵	۲۳/۶۱۶	۳۳/۴۲۷

۲-۵- نتایج آزمون فرضیه های پژوهش

جدول (۳) و (۴) اطلاعات مربوط به فرضیه اول و دوم، متغیر های وارد شده به مدل نشان داده شده است. مدل رگرسیونی خطی چندگانه ، برای متغیرهای استفاده شده در هر یک از فرضیه ها اجرا شد. برای اندازه گیری معنی داری از

آزمون اف فیشر و برای اندازه گیری قدرت توضیح دهندگی مدل ها از ضریب تعیین استفاده شد. بدیهی است که افشاء اطلاعات بصورت اختیاری و اجباری است. افشای اطلاعات به عنوان اطلاعات فراتر از تعهدات قانونی، اختیاری محسوب می شود. در واقع افشای اختیاری می تواند نقدینگی سهام و کیفیت سود را بهبود بخشد و عدم تقارن

تبیین می کنند. نبود خود همبستگی بین باقیمانده ها با استفاده از آماره دوربین واتسون حاصل شد.

با توجه به نتایج جدول (۳) از آنجا که سطح معناداری متغیر افشای اختیاری اطلاعات غیرمالی گذشته نگر کوچک تر از ۵٪ است، ارتباط معناداری بین افشای اختیاری اطلاعات غیرمالی گذشته نگر و کیفیت حسابرسی برقرار است. بدین ترتیب فرضیه اول پژوهش مبنی بر این که افشای اختیاری اطلاعات غیرمالی گذشته نگر بر کیفیت حسابرسی تأثیر دارد، پذیرش می شود.

با توجه به نتایج جدول (۴) از آنجا که سطح معناداری متغیر افشای اختیاری اطلاعات غیرمالی آینده نگر بزرگ تر از ۵٪ است، ارتباط معناداری بین افشای اختیاری اطلاعات غیرمالی آینده نگر و کیفیت حسابرسی برقرار نیست. بدین ترتیب فرضیه دوم پژوهش مبنی بر این که افشای اختیاری اطلاعات غیرمالی آینده نگر بر کیفیت حسابرسی تأثیر دارد، رد می شود.

اطلاعاتی را کاهش دهد. افشاء اختیاری عبارتست از اطلاعاتی که طبق قوانین و مقررات لزومی به ارائه آنها برای شرکت نیست و با تصمیم مدیریت شرکت و به صورت اختیاری افشاء می شوند. افشای اختیاری می تواند حاوی اطلاعات مالی و یا غیرمالی باشد؛ شامل اطلاعات مالی (پیش بینی سود، قیمت سهام) و یا اطلاعات غیرمالی (زیست محیطی، حاکمیت شرکتی و اجتماعی) باشد. لذا جهت سنجش افشای اختیاری اطلاعات غیرمالی به روش تحلیل محتوا صورت گرفت و کیفیت حسابرسی بر اساس مدل کوتاری وهمکاران (۲۰۰۵) مورد بررسی قرار گرفت. همان طور که در جدول (۳) و (۴) مشاهده می شود، مقادیر آماره های F و احتمال مربوط به این آماره ها، بیانگر این است که فرض صفر آماری، یعنی همان بی معنا بودن کل مدل (صفر بودن تمام ضرایب)، رد می شود و مدل رگرسیون برآورد شده در کل معنادار است. متغیرهای مستقل به ترتیب حدود ۶۷ و ۶۷ درصد از تغییرات متغیر وابسته را

جدول(۳): نتیجه آزمون فرضیه اول پژوهش

نماد	ضرایب	آماره تی	احتمال	VIF
C	۰/۲۰۹	۲/۲۵۲	۰/۰۲۵	-
VPD	۰/۰۰۷	۲/۴۵۴	۰/۰۱۴	۱/۰۰۶
LEV	-۰/۰۰۴	-۰/۳۶۷	۰/۷۱۴	۱/۰۴۵
MTB	۰/۰۰۱	۰/۹۹۶	۰/۳۲۰	۱/۰۳۵
SIZE	-۰/۰۰۴	-۱/۰۷۳	۰/۲۸۴	۱/۰۲۰
	مقدار	آزمون	مقدار	احتمال
ضریب تعیین	۰/۶۶۶	اف لیمر	۹/۲۵۰	۰/۰۰۰
آزمون هاسمن				
دوربین واتسون	۱/۹۷۲	اف فیشر	۱۱/۳۴۶	۰/۰۰۰

جدول(۴): نتیجه آزمون فرضیه دوم پژوهش

نماد	ضرایب	آماره تی	احتمال	VIF
C	۰/۴۲۳	۴/۶۳۸	۰/۰۰۰	-
VFD	۰/۰۰۳	۰/۹۰۹	۰/۳۶۴	۱/۰۰۴
LEV	۰/۰۱۴	۱/۱۹۹	۰/۲۳۱	۱/۰۴۴
MTB	۰/۰۰۰	۰/۳۲۳	۰/۷۴۷	۱/۰۳۶
SIZE	-۰/۰۱۳	-۴/۰۹۰	۰/۰۰۰	۱/۰۱۷
	مقدار	آزمون	مقدار	احتمال
ضریب تعیین	۰/۶۷۳	اف لیمر	۹/۰۲۷	۰/۰۰۰
آزمون هاسمن				
دوربین واتسون	۲/۰۵۷	اف فیشر	۱۱/۶۷۷	۰/۰۰۰

۶- بحث و نتیجه گیری

هیئت نظارت بر حسابداری شرکت های سهامی عام (۲۰۰۴) معیارهای غیرمالی را سنگ محکم مستقل و قدرتمندی برای ارزیابی داده های صورت های مالی بر می شمرد و استفاده از آن را جهت بهبود و کشف تحریف های با اهمیت تایید می کند.

نظر به اهمیت این موضوع در این پژوهش به بررسی تأثیر افشای اختیاری اطلاعات غیرمالی بر کیفیت حسابرسی بین ۸۷ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال های ۱۳۹۰ الی ۱۳۹۷ پرداخته است.

افشای اطلاعات حسابداری که به طور سنتی توسط محققان به عنوان یکی از مهمترین موضوعات مورد توجه قرار گرفته است، نتیجه نهایی یک سیستم حسابداری است. هدف نهایی سیستم حسابداری، ارائه اطلاعات به ذی نفعان در قالب گزارش های بین سازمانی و درون سازمانی است. یک سیستم حسابداری در محیط شرکت به جمع آوری، شناسایی، سنجش، ثبت، طبقه بندی و تلخیص اطلاعات مربوط به معاملات، عملکرد مالی و رویدادهایی که دارای تأثیر مالی هستند، می پردازد و در نهایت آن را به عنوان گزارش های مالی و غیرمالی در اختیار علاقه مندان قرار می دهد. در نتیجه این گزارش ها بر عوامل مختلفی تأثیر می گذارند. از طرف دیگر اعتبار دادن به اطلاعات ارائه شده، نیاز به حسابرسی را نشان می داد. بنابراین ما انتظار داریم که افزایش سطح افشای اختیاری که منجر به بهبود کیفیت افشا می شود با کیفیت حسابرسی در ارتباط باشد. علاوه بر این افزایش افشای اختیاری اطلاعات توسط شرکت ها علاوه بر کاهش عدم تقارن اطلاعات، منجر به حل مشکلات نمایندگی می شود و در نتیجه با شفافیت و جلب اعتماد سرمایه گذاران همراه خواهد بود و سایر ذی نفعان و همچنین حسابرسان با افزایش کیفیت اطلاعات حسابداری، احتمال تقلب و تحریف با اهمیت در صورت های مالی به حداقل می رسد در نتیجه ارائه اظهار نظر قابل قبول توسط حسابرسان مستقل منطقی به نظر می رسد.

نتایج نشان داد که بین افشای اختیاری اطلاعات غیرمالی گذشته نگر و کیفیت حسابرسی رابطه معناداری وجود دارد. بدین معنی که اطلاعات غیرمالی با رویکرد گذشته نگر به میزان زیادی منجر به کاهش رفتارهای فرصت طلبانه شده و از آنجا که به سختی می توان تحریف های موجود در اطلاعات غیرمالی را پنهان نمود. بدین ترتیب اطلاعات غیرمالی می تواند به حسابرسان در فهم کسب و کار صاحب کار و احتمال پنهان سازی تقلب در صورت های مالی کمک کند.

با توجه به بیانیه استانداردهای حسابرسی ۵۶ و ۱۱۸ و هیئت نظارت بر حسابداری مبنی بر اهمیت مقایسه اطلاعات مالی با اطلاعات غیرمالی، لزوم افشای هرچه بهتر این دست از اطلاعات می تواند بر کیفیت انجام حسابرسی و در نتیجه کاهش خطر حسابرسی منجر گردد. نتایج پژوهش حاضر به نوعی با آلودات (۲۰۱۹) و فیضی، پورآقاجان سرحمامی و نسل موسوی (۱۳۹۸) مطابقت دارد.

نتایج نشان داد که بین افشای اختیاری اطلاعات آینده نگر و کیفیت حسابرسی رابطه معناداری وجود ندارد. به نظر می رسد که حسابرسان از اطلاعات با رویکرد آینده نگر هنگام تعیین دامنه رسیدگی (در سال مورد رسیدگی) خود به دلیل ساختارهای اقتصادی، اجتماعی و مدیریتی از شاخص های افشای اختیاری اطلاعات غیرمالی با رویکرد آینده نگر استفاده نمی کنند. چرا که این دست اطلاعات با رویکرد آینده نگر در هنگام تعیین اینکه آیا صورت های مالی عاری از هرگونه تقلب و اشتباه است به نظر می رسد، نمی تواند مصداقی از محیط عملیاتی انجام شده در گذشته باشد. نتایج پژوهش حاضر به نوعی با پژوهش عودالله والسید (۲۰۱۸) و خانی زلان (۲۰۱۴) مطابقت دارد.

با توجه به نتایج پژوهش پیشنهاد می شود که شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران با افزایش سطح افشای اختیاری اطلاعات غیرمالی خود می توانند موجبات شفافیت هر چه بیشتر محیط اطلاعاتی شده و خطر شکست حسابرسی را به حداقل برسانند. همچنین انتظار می رود سازمان های سیاست گذار، اجرایی و نظارتی ساختاری اتخاذ کنند تا شرکت ها به افشای اختیاری اطلاعات غیرمالی واقعی، دقیق و صحیح ملزم شوند.

برای پژوهش های آتی، موضوع های زیر پیشنهاد می شود:

- در این پژوهش برای محاسبه کیفیت حسابرسی از مدل کوتاری وهمکاران (۲۰۰۵) استفاده شد. پیشنهاد می شود در پژوهش های آتی، برای سنجش کیفیت حسابرسی از سایر معیارهای سنجش کیفیت حسابرسی (دیچو و دیچف، مدل باسو و...) و جنبه های کیفیت حسابرسی (اندازه موسسه حسابرسی و حق الزحمه حسابرسی و...) استفاده شود.
- در این پژوهش برای سنجش افشای اختیاری اطلاعات مالی و غیرمالی از تحلیل محتوا استفاده شد. پیشنهاد می شود در پژوهش های آتی از سایر سنجش های افشای اختیاری اطلاعات مانند پرسشنامه و مصاحبه استفاده و نتایج مقایسه شوند.

فهرست منابع

- * Ahmadi, A., Bouri, A. The Effect of Audit Quality on the Extent of Voluntary Disclosure: Companies Listed in the Tunisian Stock Exchange. *J Knowl Econ* 10, 59-73 (2019). <https://doi.org/10.1007/s13132-016-0444-y>.
- * Akman, N.H. (2011). The effect of IFRS adoption on financial disclosure: Does culture still play a role? *American International Journal of Contemporary Research*, 1(1).
- * Brazel J.F., K.L. Jones, and M.F. Zimbelman,(2009). Using Nonfinancial Measures to Assess Fraud Risk, *Journal of Accounting Research*, [Volume47, Issue5](https://doi.org/10.2308/bria-50630), Pages 1135-1166.
- * Brazel, J. F., Jones, K. L., & Prawitt, D. F. (2014). Auditors' reactions to inconsistencies between financial and nonfinancial measures: The interactive effects of fraud risk assessment and a decision prompt. *Behavioral Research in Accounting*, 26(1), 131-156. <https://doi.org/10.2308/bria-50630>.
- * Chauhan, Y . Kumar , S,B.,(2019). The Value relevance of nonfinancial disclosure: Evidence from foreign equity investment. *Journal of Multinational Financial Management*. Volume 52-53.
- * Iatridis, G. and Alexakis, P. (2012). Evidence of voluntary accounting disclosures in the Athens Stock Market. *Review of Accounting and Finance*, 11 (1), 73 - 92.
- * Jensen, MC. & Meckling, WH. (1976). Theory of the firm: Managerial behavior, agency costs and ownership structure. *Journal of Financial Economics*, 3(4), 305-306.
- * Kothari, S., A. Leone, & C. Wasley.,(2005). Performance matched discretionary accrual measures. *Journal of Accounting & Economics*, 163-197.
- * Khani Zalan Amirreza .(2014).The Effect of Voluntary Disclosure Quality on Independent Auditors' Opinions and Fees . *Journal of Educational and Management Studies J. Educ. Manage. Stud.*, 4 (3): 689-694.
- * Liu Rubing, , Kong Xiangting ,Ziyao San ,Albert Tsang(2018). Audited financial reporting and voluntary disclosure: International evidence on management earnings forecasts.*International Journal of Auditing*. Volume22, Issue2. Pages 249-267. <https://doi.org/10.1111/ijau.12118>.
- * Lu, Yingjun, and Indra Abeysekera. (2014). Stakeholders' power, corporate characteristics, and social and environmental disclosure: Evidence from China. *Journal of Cleaner Production* 64: 426-436.
- * Marston, C. & Polei, A. (2004). Corporate reporting on the Internet by German companies. *International Journal of Accounting Information System*, 5(3), 285-311.
- * Maroun, Warren. (2017). Assuring the integrated report: Insights and recommendations from auditors and preparers. *The British Accounting Review* 49: 329-346.
- * Miska, Christof H., Günter K. Stahl, and Mark E. Mendenhall.(2013) . Intercultural competencies as antecedents of responsible global leadership. *European Journal of International Management* 7: 550-569.
- * حساس یگانه، یحیی؛ برزگر، قدرت اله.(۱۳۹۴) مدلی برای افشای مسئولیت اجتماعی و پایداری شرکت ها و وضعیت موجود آن در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران .فصلنامه بورس اوراق بهادار تهران، شماره ۲۹، سال هشتم ، صص ۹۱-۱۱۰.
- * رحیمیان ، نظام الدین ؛ طباطبایی پوده، سیدرضا.(۱۳۹۲) .استفاده حسابرسان از معیارهای غیرمالی در ارزیابی ریسک تقلب. *مجله حسابرس*. شماره ۶۷.
- * سدید، مهدی؛ بدیعی، حسین؛ نبوی، حمید (۱۳۹۴) بررسی عوامل موثر بر سطح افشای اطلاعات آتی در گزارش های سالانه شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. *فصلنامه دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت*. سال چهارم ، شماره ۱۶ ، صص ۵۷-۶۷.
- * فیضی، مهدی؛ پور آقاجان سرحمامی؛ نسل موسوی، سید حسین.(۱۳۹۸) . تاثیر افشای دواطلبانه اطلاعات غیرمالی و عملکرد پایداری بر بهبود کیفیت حسابرسی. *مجله دانش حسابرسی*، سال نوزدهم، شماره ۷۷ ، صص ۱۹۰-۲۲۰.
- * قربانی، بهزاد؛ حسینی غنچه، سید جلال الدین ؛محمدیار، زهرا.(۱۳۹۶). تاثیر افشای اطلاعات استراتژیک، غیرمالی و مالی بر مدیریت سود. *پژوهش های حسابداری مالی و حسابرسی*. سال نهم ، شماره ۳۵ ، صص ۲۳-۴۰.
- * کمالیان، امین رضا؛ عبادی، فرحدخت؛ حیدری خورمیزی، بی بی آذر (۱۳۹۴). تاثیر متغیرهای مالی و غیرمالی بر کیفیت افشا در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران ؛. *مجله چشم انداز مدیریت مالی*، شماره ۱۰ ، صص ۶۸-۴۷.
- * American Institute of Certified Public Accountants (AICPA), Analytical Procedures, Statement on Auditing Standards No. 56, New York: AICPA, (1988).
- * Awadallah Abdelmoneim A., & Haitham Mohamed El-Said.(2018). Auditors' Usage of Non-Financial Data and Information during the Assessment of the Risk of Material Misstatement for an Audit Engagement: A Field Study . *Accounting and Finance Research* Vol. 7, No. 1;pp13-24.
- * Alwardat, Y.(2019).Disclosure Quality and its Impact on Financial Reporting Quality, Audit Quality, and Investors' Perceptions of the Quality of Financial Reporting: A Literature Review. *Accounting and Finance Research* Vol. 8, No. 3;PP 201-218.
- * Aly D., Simon J. & Hussainey Kh. (2010). Determinants of corporate internet reporting: evidence from Egypt. *Managerial Auditing Journal*, 25(2). <https://doi.org/10.1108/02686901011008972>.

- * Paton, W. (1962). Accounting Theory, Scholars Book Company. New York, NY.
- * Public Company Accounting Oversight Board [PCAOB]. (2004). PCAOB Standing Advisory Group Meeting: Financial fraud. Retrieved from http://pcaobus.org/News/Events/Documents/09082004_SAGMeeting/Fraud.pdf.
- * Spence, A.M. (1973). Job market signaling. The Quarterly Journal of Economics, 87(2), 355-379. <http://links.jstor.org/sici?sici=0033-5533%28197308%2987%3A3%3C355%3AJMS%3E2.0.CO%3B2-3>.
- * Suojanen, W. (1954). Accounting theory and the large corporation. Accounting Review, 29(3), 391-398.
- * Shiri, MM., Salehi, M. & Radbon, A. (2016). A Study of Impact of Ownership Structure and Disclosure Quality on Information Asymmetry in Iran. The Journal for Decision Makers, 41(1),Pages51-60.